

7. Melléklet

A Fecskefészek Evangélikus Óvoda helyi tématerve

A Sztéhlo Gábor Evangélikus Óvoda Pedagógiai Programjának Tématerve, a vonatkozó jogi előírások és szabályok figyelembe vételével készült.

1. Játék

Cél:

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A kisgyermek elemi, pszichikus szüksége melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilág és a saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékba tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. A kisgyermek első, valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt, a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad, majd amikor már a szabad játékfolyamat mér kialakult bevonható társ marad.

Feladat:

- Megfelelő hely és egyszerű, alakítható a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerre van szükség.
- Megfelelő csoport légkör, hely, idő, eszköz biztosítása.
- Szükség és igény szerint az óvodapedagógus együtt játszik, támogat, szerkeszt, ösztönzi a játékban és mindezt indirekt reakcióval éri el.
- Előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését.
- A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, a játékos tevékenységszervezésében is meg kell mutatkoznia.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek képesek kitartóan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttjátszani.
- A játszó csoportok között jó társas kapcsolat alakul ki, egymás játékát kiegészítik, segítik, szerepjáték során képesek szerepet vállalni, megosztani, arról lemondani.
- Elképzeléseknek megfelelően játékeszközöket készítenek, azokat játékukban alkalmazzák /dramatizálás, bábozás/.
- Képesek bonyolult építmények létrehozására.
- Kedvelik a szabályjátékokat, és törekszenek a szabályok betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az emberi együttélés alapvető szabályai.

JÁTÉKFEJLESZTÉS	
TARTALOM	KEZDEMÉNYEZŐ
a.) Gyakorlójáték <ul style="list-style-type: none"> • érzékszervek játszó begyakorlása • mozgások begyakorlása • játék, különböző anyagokkal • tárgyak rakosgatása • hang és beszéd gyakorlása 	Gyermekek által kezdeményezett játék (spontán, szabad játék) Pedagógus által kezdeményezett játék
b.) Szimbolikusjáték <ul style="list-style-type: none"> • utánzó • tárgyakat, természeti jelenségeket utánzó szerepjátékok • tematikus • bábjáték • dramatizálódás • fantáziajáték 	
c.) Konstruáló játék <ul style="list-style-type: none"> • építőjáték • barkácsolás • konstrukciós játék 	
d.) Szabályjátékok <ul style="list-style-type: none"> • mozgásos • értelemfejlesztő • társas játék • népi játék • speciális fejlesztő játék • számítógépes játék 	

2. Verselés, mesélés

Cél:

A gyermekek érzelmi – értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése. A bibliai történetek, irodalmi művek segítségével személyiségformáló élmények biztosítása. A bibliai történetek hatása a népmesékhez hasonló. Nagymértékben a fantázia fejlődését, a belső képalkotást, de színes mondanivalójukkal gazdagítja a gyermek szókincsét. A bibliai történetek közel állnak a magyar népmese világához, és így a gyermek lelkéhez is. Egyúttal azonban törekszünk, arra hogy a gyermekek ezeket a történeteket példatörténetként lássák, és a meséktől való különbözőségüket felismerjék.

A játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdolóok, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.

A magyar gyermekköltészet, a népi alkotások gazdag és jó alkotóelemet, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek nagy biztonságban érzi magát, s a játék tevékenységéhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. Ez a folyamat a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális fejlődésének elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Feladat:

Életkornak megfelelő irodalmi élmények nyújtása, az anyanyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése. Fontos az irodalmi művek megszerettetése, a velük való találkozás öröme. A gyermek saját vers – és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő összekapcsolása az önkifejezés egyik módja. Lényeges, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes klasszikus és kortárs irodalmi műveket halljanak a gyermekek.

A fejlődés várható eredménye:

- A gyermekek kérik és várják a mesét, verset, örömmel hallgatják a bibliai történeteket.
- Szívesen mondogatnak rigmusokat, verseket, mondókákat.
- Szívesen mesélnek, báboznak és jelenítenek meg dramatikus játékkal egyszerű meséket.
- Beszédfegyelmük, szókincsük fejlődik.
- Fejlődik gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük.
- A megismert bibliai történetek, mesék hatására kialakul magatartási kultúrájuk.

2.1 Tématervek:

Népi rigmusok, mondókák

A 3-4 évesek irodalmi élményei

Ősz projekt

1. Erre bicc...
2. Zengő dió...
3. Ciróka, maróka...
4. Gyí, paci paripa...
5. Csicsíja, babája...

Tél projekt

1. Esik eső, hull a hó...
2. Azt dalolták Szentesen...
3. Aludj baba, aludjál...
4. Álmodj szépet...

Tavaszi projekt

1. Csirr-csurr...
2. Süss ki nap...
3. Sándor, József...
4. Ó, ó, ó...
5. Gólya, gólya...

Nyár projekt

1. Hinta-palinta...
2. Baktat, közeleg...
3. Húzz, húzz...
4. Hípp, hopp...
5. Sétáljunk, sétáljunk...

4-5 éveseknek

Ősz projekt

1. Megérett már a kökény...
2. Hullik, ropog, a fák lombja...
3. Hüvelykujjam almafa...
4. Répa, retek, mogyoró...
5. Nagyváradon volt egy bolt...

Tél projekt

1. Aki fázik, vacogjon...
2. Fürgén lépked az esztendő...
3. Adjon Isten...
4. Gyerekek, gyerekek...

Tavaszi projekt

1. Almavirágot szél borzol...
2. Ess eső essél...
3. Fű, fű, fű...
4. Egér, egér, kiséger...
5. Két kis kakas...

Nyár projekt

1. Egy, megérett a meggy...
2. Poros úton...
3. Vilivári...
4. Badacsonyi rózsafán...

5-6 éveseknek

Ősz projekt

1. Hegyről nevetés...
2. Jár-ke, szüretel az ősz...
3. Megjött Pestről...
4. Itt a papucs...
5. Nadrág, kabát, ködmön, kucsma...

Tél projekt

1. Szalmán pirul a malacka...
2. Angyal-kangyal...
3. Dirmeg-dörmög a medve...
4. Nincs szebb madár...

Tavaszi projekt

1. Kis kertemben...
2. Ess, eső essél...
3. Erre, kakas...
4. Száll a szarka...

Nyári projekt

1. Apacuka...
2. Egyszer egy erdőben...
3. Ekeke-pekete...
4. Gyí, paci...
5. Sárga rózsa...

Versek

3-4 éveseknek

Ősz projekt

1. Tente baba, tente...
2. Lóg a lába...
3. Csanádi Imre: Mókusfütytyös
5. Csukás István: Dalocska

Tél projekt

1. Keverem a kását (mondóka)
2. Weöres Sándor: Csupa fehér
3. Tordon Ákos: Bundába bújt
4. Donászy Magda: Karácsonyi csengő
5. Sarkady Sándor: Télkergető

Tavaszi projekt

1. Gólya bácsi, gólya... (népköltés)
2. Szita-szita... (népköltés)
3. Húsvét... (népköltés)
4. Ágh István: Virágosat álmodtam...
5. Sarkady Sándor: Gólyahír

Nyári projekt

1. Lök meg pajtás...
2. Egyszer volt egy ember...
3. Réce, ruca, vadliba

4-5 éveseknek

Ősz projekt

1. Fáj a kutyámnak... (mondóka)
2. Csukás István: Dalocska
3. Sarkady Sándor: Édes ősz
4. Csanádi Imre: Mókusfütytyös
5. Kányádi Sándor: Jön az ősz

Tél projekt

1. Radó Lili: Mikulás érkezése
2. Weöres Sándor: Tekereg a szél
3. Donászy Magda: Karácsony délután
4. Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben
5. Vidor Miklós: Bolondbál

Tavaszi projekt

1. Weöres Sándor: Olvadás
2. Szabó Lőrinc: Csiga-biga
3. Osváth Erzsébet: Ébresztő
4. Húsvét (népköltés)
5. Ágh István: Virágosat álmodtam
6. Fecske Csaba: Hol voltam

Nyári projekt

1. Nemes Nagy Ágnes: Szökőkút
2. Weöres Sándor: Déli felhők
3. Weöres Sándor: Kocsi és vonat
4. Gulyás Pál: A kakas
5. Egyszer volt egy ember... (mondóka)

5-6 éveseknek

Őszi projekt

1. Egy üveg alma... (mondóka)
2. Dombon török a diót... (mondóka)
3. Fésűs Éva: Őszi kirándulás
4. Szabó Lőrinc: A szél meg a nap
5. Weöres Sándor: Vásár

Téli projekt

1. Várkonyi Katalin: Úgy vártalak
2. Enyedi György: Hóember
3. Nemes Nagy Ágnes: Kukuca
4. Vidor Miklós: Bolondbál

Tavaszi projekt

1. Sarkady Sándor: Tavaszköszöntő
2. Szabó Lőrinc: Falusi hangverseny
3. Weöres Sándor: Túl túl
4. Csoóri Sándor: Tavaszi bodza vers
5. Milne: Hatévesek lettünk

Nyári projekt

1. Weöres Sándor: A béka király
2. Weöres Sándor: Pletykázó asszonyok
3. Nemes Nagy Ágnes: Labda
4. Kassák Lajos: Japán kakasom

Mesék

3-4 éveseknek

Ősz projekt

1. Móricz Zsigmond: Török és a tehének
2. A két kicsi bocsi meg a róka
3. Arany János: A kiskakas gyémánt fél krajcárja
4. Arany János: A kóró és a kismadár

Tél projekt

1. Jön a mikulás
2. A kesztyű
3. Visszajött a répa
4. Egérke piros szegélyes kék kabátja

Tavaszi projekt

1. A három pillangó
2. A három kis malac
3. A három törpe
4. Mese a falánk tyúkokról
5. A kismalac és a farkasok

Nyári projekt

Az év közben elhangzott és a gyermekek kedvenc meséiből válogathatunk.
--

4-5 éveseknek

Ősz projekt

1. Az aranytarajos kiskakas
2. A három kismalac
3. Nagyhatalmú Sündisznócska
4. Kacor király
5. A brémai muzsikások
6. A királykisasszony kertje

Tél projekt

1. Petrolay Margit: Sürgős levél
2. Grimm: A suszter manói
3. Benedek Elek: A három kívánság
4. Mészöly Miklós: Törpekirály epreskertje
5. A vajaspánkó

Tavaszi projekt

1. A vityilló
2. A gombakirály
3. A kevély kiskakas
4. A békakirály
5. A szállást kérő róka
6. A róka, a medve és a szegény ember

Nyári projekt

Az év közben elhangzott és a gyermekek kedvenc meséiből válogathatunk.
--

5-6 éveseknek

Őszi projekt

1. Móra Ferenc: Szóló, szőlő
2. Térdszéli Katica (népmese)
3. Kolontos Palkó (népmese)
5. Az öreg halász és a nagyravágyó felesége
6. A kis kondás (népmese)
7. Nyakigláb, Csupaháj, Málészáj (népmese)

Téli projekt

1. Petrolay Margit: Sürgős levél
2. Grimm: A suszter manói
3. Móra Ferenc: A didergő király
4. Gárdonyi Géza: Ugri és Bugri
5. Kisgömböc (népmese)
6. Grimm: Hamupipőke

Tavaszi projekt

1. Zelk Zoltán: Páracska
2. A só (népmese)
3. Az aranyszőrű bárány (népmese)
4. Kormos István: Vackor történetei
5. A háromágú tölgyfa tündére (népmese)
6. Tordon Ákos: A mézeskalács huszár

Nyár projekt

Az év közben elhangzott és a gyermekek kedvenc meséiből válogathatunk.

**Bibliai történetek
3-4 éveseknek**

Szeptember	Egyházi énekek énekléshez, zenehallgatáshoz
1. Ismerkedés a gyertyagyújtás szokásával (elcsendesedés) Bibliai történet: Jézus és gyermekek (Márk 10)	Pázsitdombon üldögél (EÉ536)
2. Közös részvétel az áhítaton, a reggeli beszélgető körben	Ki teremtette (Jertek, énekeljünk 92) Mondóka: Mondóka a napokról
2. Imádkozás, étkezés előtt és után Gyermek – istentiszteletra hívogatás	Két kezünket összetéve (Jertek, énekeljünk)

Október	
1. A mi templomunk	Jézus hív és vár Két kezünket összetéve (Jertek, énekeljünk 57)
2. Meglátogatjuk a templomot	Ünnepnap, vasárnap (EÉ529) Vasárnap van, szól a harang (EÉ535)
3. A jó pásztor és az elveszett juhocska	Ének: Szívembe jöjj (Jertek énekeljünk 244)
4. Luther-rózsa Reformációi üzenet, ismerkedés a Bibliával	

November	
1. Isten nagy családja (A teremtés csodája)	Ki teremtette (Jertek, énekeljünk)
2. Mennyei Atyám az Isten, ő teremtett	Felvirradt az Isten napja (EÉ534)
3. Isten gyermekei vagyunk	Jézus, itt vagy most mivelünk (dallam: Május, május...)
3. Mária és József (a kiválasztott család)	Én Istenem, jó Atyám (Jézust áldja énekünk 47)

December

1. Jézus születése Bibliai történet: Mária és József elindul Názáretbe (Lk2)	Ó, gyönyörű (EÉ545) A kis Jézus (EÉ549)
2. Pásztorok jönnek Betlehembe	Betlehemi éjszakán (7/40.o.)
3. A jászolnál Bibliai történet: A jászolnál, A betlehemi éjszaka (Lk2)	Ó, gyönyörű (EÉ545) Jézus hív és vár A kis Jézus (EÉ549)

Január - Vízkereszt

1. A háromkirályok	Csillag, csillag... (Harangszó)
2. A tizenkét éves Jézus a templomban	Szólnak a harangok (Jertek énekeljünk 125)

Február

1. Jézus meggyógyítja Jairus lányát	Az áldott orvos erre jár (Jertek, énekeljünk 127)
2. Jézus lecsendesíti a viharzó tengert	Jézusról énekem (Jertek, énekeljünk 79)

Március – Böjti idő

1. Ötezer ember megvendégelése	Jézusról énekem (Jertek, énekeljünk 79)
2. A vak Bartimeus meggyógyítása	Az áldott orvos erre jár Jézus míg a földön járt (Jézust áldja énekünk 22)
3. Zákheus	Oly csöpp ember volt (Jertek, énekeljünk 161)

Április - Húsvét

1. Bevonulás Jeruzsálembe	Menjünk Jézus elé (EÉ533)
2. A Golgotán	Menjünk Jézus elé (EÉ533) Egymás kezét fogva (7/37.o.)
3. Jézus feltámadt	Jézus az életem megváltója (Jertek, énekeljünk 155) Ma van húsvét napja (EÉ532)

Május – Pünkösd

1. Találkozás a feltámadt Úrral	Jézus, Jézus itt vagy (7/39)
2. Mennybemenetel	Fenn a mennyben az Úr (Jertek, énekeljünk 252)
3. A vigasztaló bátorító Szentlélek ajándékai	Szentlélek, jöjj el (Jertek, énekeljünk 42) Piros pünkösd napján (Jertek, énekeljünk 44)

4-5 éveseknek

Szeptember

1. Újra együtt vagyunk. Jézus itt van velünk	Pázsitdombon üldögél (EÉ536)
2. Jézus és a gyerekek	Jézus, itt vagy most mivelünk (Dallam: Május, május...)
3. Jézus körül Teremtés Az első emberpár	Ezer csodát, szépet látunk (A mennyei Atya szeret minket) Bércet, rónaságot (Jézust áldja énekünk)

Október – Reformáció

1. A jó fa jó gyümölcsöt terem	Ismerek egy kertet (7/8)
2. Noé bárkája	Szép szivárvány (Mindennap Jézussal 27)
3. Dávid és Góliát	Jézusról szól énekem
4. Luther rózsa – Reformáció üzenet, Ismerkedés a Bibliával	Erős vár a mi Istenünk (EÉ254)

November - Advent

1. A gyermek Mózes	Jézusról énekem (Jertek, énekeljünk 79)
2. Isten az én mennyei Atyám	Én Istenem jó Atyám (Jézust áldja énekünk 47)
3. Isten nagy családjába tartozom	
4. Mária és József (a kiválasztott család)	Jézusról szól énekem (Jertek, énekeljünk 79)

December – Advent

1. Angyal jelenik meg Máriának	Én Istenem, jó Atyám (Jézust áldja énekünk)
2. Názáretből Betlehembe	Szívembe jöjj (Jertek, énekeljünk 244)
3. Jézus születése	Ó, gyönyörű szép (EÉ545) A kis Jézus megszületett (EÉ519)

Január – Vízkereszt

1. A háromkirályok	Csillag, csillag (Harangszó)
2. Jézus a ragyogó hajnalcsillag	Csillag, csillag (Harangszó) Kézről kézre (7/36. o.)
3. A tizenkét éves Jézus a templomban	Szólnak a harangok (Jertek, énekeljünk 125)

Február

1. Jézus megkeresztelkedik	Jézus a Jordánhoz ment (7/45)
2. A kánai menyegző	Menyegző Kánában (7/35)
3. A tanítványok elhívása	Ha te Jézust követed (Jertek, énekeljünk 169)

Március – Böjti hó

1. A Bethesda-tónál	Jézusról szól énekem (J. é.79)
2. Jézus a tengeren jár	
3. Jerikóban Bartimeus	Jó Bartimeus (7/11)
4. Zákeus	Oly csöpp ember volt (Jertek, énekeljünk 161)

Április – Húsvét

1. Szamárháton	Menjünk Jézus elé (EÉ533)
2. Az utolsó vacsora	Jézusról szól énekem (J. é.79)
3. A Golgotán	Menjünk Jézus elé (EÉ533)
4. Üres a sír	Egymás kezét fogva (7/37)

Május – Pünkösd

1. Az asszonyok öröme	Szentlélek, jöjj el (J. é.42)
2. Az emmausi országúton	Jézusról szól énekem (J. é. 79)
3. Péter és a feltámadt Úr Jézus Mennybemenetele	Fenn a mennyben az Úr (J. é.252)
4. A megígért vigasztaló Szentlélek	Szentlélek, jöjj el (J. é.42)

5-6 éveseknek

Szeptember

1. A teremtés A teremtés hat napja	Induljunk, érkezünk (Új ének 2)
2. Az édenben Az első emberpár	Olyan örömet (Jertek, énekeljünk 161)
3. Az őszi évszak szépsége A teremtés csodája	Neked zeng dalunk (EÉ575,3)

Október – Reformáció

1. Jézus a szőlőtő, mi a szőlővesszők	Ünnepnap (EÉ529)
2. Dániel	Jézusról szól énekem (J. é. 79)
3. Jónás	Jónást Ninivébe (7/43)
4. Reformációi üzenet Ismerkedés a Bibliával	Ha te Jézust követed (EÉ539)

November – Advent

1. Mózes kivezeti a népét	Isten mondta Mózesnek (7/44)
2. A tíz parancsolat	Ne legyen más Istened (7/20)
3. A tíz parancsolat	
4. Mária és József (a kiválasztott család)	Én Istenem, jó Atyám

December – Advent

1. Zakariás fia: Keresztelő János	Keresztelő János (7/36)
2. Angyal jelenik meg Máriának, Józsefnek Betlehemben	Jézusról szól énekem (J. é. 79)
3. Jézus születése	Betlehemi éjszakán (7/40)

Január – Vízkereszt

1. A háromkirályok Vízkereszt	Napkeleti királyok (7/30)
2. Simeon és Anna	Várva várt
3. Világít utamon, jó felé vezet	Igazi fény (7/36)
4. A tizenkét éves Jézus a templomban	Szólnak a harangok (J. é.. 125)

Február

1. Jézust megkeresztelik	Jézus a Jordánhoz ment (7/45)
2. Csodálatos halfogás a Genezáret-tónál	Csodálatos halfogás (7/38)
3. Az irgalmas szamaritánus	Jézusról szól énekem (J. é. 79)

Március – Böjti hó

1. Jézus példázatai	Jézusról énekem (J. é.79)
2. A magvető	Kimegy a magvető (J. é.209)
3. Aki sziklára épít	Az okos sziklára épített (J. é.201)
4. Jézus imádkozni tanít /hálaadás, dicsőítés, bűnvallás, kérés, közben járás, hitvallás/	Jézus nevében indulunk (7/9)

Április - Húsvét

1. Bevonulás Virágvasárnap	Jézus nevében indulunk (7/9)
2. Az utolsó vacsora	Menjünk Jézus elé (EÉ533)
3. A Golgotán A három kereszt	A pásztor terelgeti (7/1)
4. A feltámadás	Élet jó kenyere (7/5)

Május - Pünkösd

1. Találkozás a feltámadt Jézussal	Oly örömök, mint a forrás (J. é.161)
2. Az emmausi úton Tamás	
3. A nagy halfogás Péterrel Mennybemenetel	Krisztus úr...
4. A Szentlélek jelenléte, a közösség öröme	Szentlélek Isten...

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

Zenei érdeklődés felkeltése, a gyermek zenei ízlésének formálása. Közös ének-zenei tevékenység során a dallam, a ritmus, a mozgás, a közös éneklés örömeinek felfedezése. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncosok, a népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei nyelv alakulását. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárt művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei népszerűségeinek (de egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás és zenei kreativitásának alakításában. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladat:

- Örömteli közös éneklés megvalósítása, mely egyben közösségformálás, a szülőföldhöz való ragaszkodás, a nemzeti identitástudat megalapozása.
- Ölbeli játékok, népi gyermekjátékok, énekes játékok segítségével zenei öröm nyújtása. Zenei érdeklődésük felkeltésével formáljuk zenei ízlésüket.
- A felhasznált zenei anyag igényes, életkornak és képességszintnek megfelelő válogatása.
- A gyermekek hallásának, ritmusérzékének, mozgáskultúrájának fejlesztése.
- Az egész nap folyamán használjuk ki. a gyermekek spontán kezdeményezését az érdekes játékokra.
- Az evangélikus egyházi nevelés természetes velejárója az éneklés, mint a keresztyén közösség összetartozásának egyik fő kifejező formája.

- „Aki énekel, kétszeresen imádkozik.” A lelki élet gazdagodását, a közös éneklés élményével segítjük elő. Játékos mozgással kísérjük a tanult énekeket, melyek újabb örömforrásként jelenhetnek meg.
- Az óvodai egyházzenei anyag beépítése a zenei nevelésbe.
- A gyermekek tiszta éneklésének elősegítése, zenei kreativitásuk fejlesztése.
- Új hangszerekkel, új dallamokkal való ismerkedés melyben fejlődik, a gyermekek zenei alkotófantáziája.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermekek óvodáskor végére ismernek 4-5 kiszámolót, mondókát, 15-18 játékot és 3-4 műdalt.
- Érdeklődéssel hallgatják a magyar népdalokat, más népek dalait, klasszikus műzenét is.
- A dalos játékoknál esztétikusan alakítják a különböző térformákat, alkalmazzák a szabályokat, esztétikusan mozognak a gyermek néptánc elemeire.

3.1 Tématervek

3-4 évesek ének-zenei élménylehetősége:

Ősz projekt

Ölbeli játékok	Énekes játékok
1. Aludj baba, aludjál...	1. Cicukám, kelj fel...
2. Áspis kerekese...	2. Zsipp-zsupp...
3. Círóka, maróka...	3. Hinta, Katica...
4. Szita, szita sűrű szita...	
5. Töröm, töröm a mákot...	
6. Én is pisze...	
7. Ez elment vadászni...	
8. Hüvelykujjam almafa...	
9. Gyí paci...	
10. Lóg a lába...	

Tél projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Egy, kettő, három, négy...	1. Borsót főztem...
2. Gyerekek, gyerekek...	2. Sírjunk, ríjünk...
	3. Télapó itt van...
	4. Mackó brummog...

Tavaszi projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Mese, mese, mátká...	1. Én kis kertem...
2. Gólya, gólya...	2. Fecskét látok...
	3. Fehérliliomszál...
	4. Jöjj ki, napocska

4-5 évesek zenei élménylehetőségei:

Ősz projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Búzavirág koszorú...	1. Szólj síp, szólj...
2. Hipp, hopp...	2. Hinta-palinta...
	3. Kis-kis kígyó...
	4. Lipem-lopom a szőlőt...
	5. Hej, a sályi piacon...

Tél projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Jákobnak volt...	1. Kácsa, kácsa...
2. Dirmeg-dörmög...	2. Siess libám...
3. Azért varrták...	3. Eszterlánc, eszterlánc...
	4. Suttog a fenyves...
	5. Havas határon...

Tavaszi projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Két kis kakas...	1. Ki játszik ilyet...
2. Fű, fű, fű	2. Csön-csön gyűrű
	3. Egérke, fehérke...
	4. Jöttem karikán...

5-6 évesek zenei élménylehetőségei:

Ősz projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Kis kertemben...	1. Lopják az úr...
2. Ekepe-pekete...	2. Sári néni utazik...
	3. Bújj, bújj itt megyek...
	4. Gyertek haza, ludaim...
	5. Vágok, vágok fát...

Tél projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Ekepe, pekete...	1. Elvesztettem zsebkendőmet...
2. Angyal, kangyal...	2. Hold, hold...
	3. Nagy az ég...
	4. Mackó, mackó...
	5. Ezüst szánkót...
	6. Eszterlánc, eszterlánc...
	7. Járom az új váramat...
	8. Hull a pelyhes...

Tavaszi projekt

Mondókák	Énekes játékok
1. Úgy viruljanak...	1. A kállói szőlőben
2. Ekeke-pekete	2. Itt ül egy kis...
	3. Hopp, mókuska...
	4. Benn a bárány...
	5. Zöld paradicsom...
	6. Tarka kutya...
	7. Kicsi őz, fuss ide...
	8. Háp, háp...
	9. Kinyílt a rózsza...
	10. Itt egy kis kút...

Zenehallgatás ajánlott anyagai:

3-4 éveseknek

Ősz projekt

1. Ha én cica volnék...	1. Rossini: Macskakvartett 4'
2. De jó dió...	2. Udvardi L.: Egérbál 1:38'
3. Csipkefa bimbója...	3. Hassler: Őszi fák 2:30'
4. Érik a szőlő...	4. Liszt Ferenc: Erdősongás (A falevelek tánca) 4:00'
5. Sárga csikó...	
6. Én elmentem a vásárba...	
7. Nagy az ég ablaka...	
8. Szállnak, szállanak...	

Tél projekt

1. Süssünk, süssünk...	1. Vivaldi: Tél 1. tétel
2. Széles a kedvem...	2. Csajkovszkij: Diótörő – Hópelyhek tánca 1:53'
3. Hull a hó...	3. Mozart – Varázsfuvola/ Bűvös csengettyű
4. A gúnárom elveszett...	4. Régi magyar táncok
5. Három szabó legények	
6. Hull a hó, hull a hó...	
7. Jaj de pompás fa...	
8. Hopp, Juliska...	

Tavaszi projekt

1. Tavaszi szél	1. Farkas F: Régi magyar tánc
2. Csipp-csepp	2. Halmos G: Jubilate Deo
3. Ó, ha cinke volnék	3. Rossa L: Ma come balí...
4. A part alatt	4. Rameau: A tyúk...
5. Árkot ugrott...	
6. Két szál pünkösdrózsa...	
7. Eresz alól...	
8. Érik a ropogós cseresznye...	

4-5 éveseknek

Ősz projekt

1. Kukorica, kukorica...	1. Ravel: Jeux D'Eau. A víz játéka 6:01'
2. Én elmentem...	2. S.S: Állatok farsangja 7.tétel 2:31'
3. Ettem szőlőt...	3. Debussy: Arabesque 4'
4. Egy boszorka van...	4. Beethoven: VII. szimfónia
5. Hej, Dunáról...	
6. Hull a szilva...	
7. A juhásznak...	
8. Kicsiny a hordócska...	

Tél projekt

1. Nagy a hó igazán	1. Mozart: Varázsfuvola - Bűvös csengettyű 3:22'
2. Országúton nagy a hó...	2. Thompson: Alleluja
3. Fehér hóból...	3. Kodály Z: Háry János szvit /Bécsi harangjáték 2:33'/
4. Nagykarácsony éccakája...	4. Vivaldi: Tél Largo 2. 5:54'
5. Mennyből az angyal...	
6. Csizmám kopogó...	
7. Tekereg a szél...	
8. Itt a farsang...	

Tavaszi projekt

1. Gábor Áron...	1. Vitali: G-dúr partita
2. Az árgyélus...	2. Régi magyar táncok
3. Kihajtom a ludamat...	3. Friderici: Ladilom - kórus mű – Tavaszi dal
4. Volt nekem egy kecském...	4. Händel: Vízi zene 3:15'
5. Szánt a babám...	
6. Tavaszi szél...	
7. Most érkezünk...	
8. Hegyen, földön...	

5-6 éveseknek

Ősz projekt

1. Én elmentem...	1. Debussy: Syrinx 2:13'
2. A karádi faluvégen...	2. Strass: Radeczky induló
3. Este van már...	3. Prokofjev: Péter és a farkas 35:00'
4. Hej, Vargáné...	4. Hassler: Őszi fák 2:30'
5. Hull a szilva...	
6. Éva szívem, Éva...	
7. Virágos kenderem...	
8. Erdő mellett estvéledtem...	

Tél projekt

1. Hull a hó is...	1. Thompson: Alleluja
2. Hóember, hóember...	2. Mozart: Varázsfuvola, Bűvös csengettyű
3. Jaj, de árva...	3. Schubert: Ave Maria; tenor
4. Országúton nagy hó...	4. Csajkovszkij: Diótörő
5. Új esztendő...	
6. A madárkának...	
7. Szállongó szél	
8. Elmúlt a rövid farsang...	

Tavaszi projekt

1. Zöld erdőben...	1. R. L.: Ma come bali...
2. Este van már...	2. Fridrici: Ladikom
3. Édes rózsám...	3. Schubert: A pizstráng 7:27'
4. Mi szél hozott...	4. Smetana: Moldva 4:17'
5. A jó lovas katonának...	
6. Tavaszi szél...	
7. Tisza partján...	
8. Elmegyek, elmegyek...	

Zenei készségfejlesztés ajánlott anyaga:

3-4 éveseknek

- halk-hangos megfigyelése (ölbeli játék, mondóka, dal)
- egyenletes lüktetés érzékeltetése változatos módon
- hangszínelismerés
- zörejhangok megkülönböztetése
- magas-mély felismerése
- egyenletes lüktetés helyben topogás széken ülve, sarkon
- egyenletes járás, egyszerűbb térformák kivitelezése

4-5 éveseknek

- játékos hangképzés pl.: állathangok utánzása
- ritmusvisszhang érzékeltetése
- dallamfelismerés énekről, hangszerről
- motívum hosszának megéreztetése játékosan
- hangterjedelem bővítés
- mondókaritmus tapsolása
- táncmozdulatok népzeneire

5-6 éveseknek

- motívum visszaéneklés
- mondókára – dallamalkotás –
- finomabb zörejek felismerése hallás után
- Kérdés-felelet ritmusbottal
- ritmusmotívum kitalálása, önállóan
- dallambújtatás
- énekverseny szervezése (egyéni énekléssel)
- zenekar alakítása ritmushangszerekkel

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél:

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Az ábrázoló tevékenységek az egyén fejlettségéhez és képességekhez igazodva segítik a képi- plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeiteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Isten azért adott nekünk kezeket és érzékszerveket, hogy alkossunk a magunk örömeire is. A különböző technikák felhasználásával a megismert bibliai történeteket megjelenítjük, ezen a gyermek tér – forma – szín képességeit gazdagítják.

Feladat:

Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

A bibliai történetek feldolgozásához igényes szemléltető eszközöket használunk, így ébresztgetve esztétikai érzéseiket. Elősegítjük, hogy a gyermek a lelki nevelésterületén megismert tartalmakat a rendelkezésükre álló eszközökkel szabadon és kreatív módon jeleníthessék meg.

A fejlődés várható eredménye:

- Rácsodálkozik a szépre, tud gyönyörködni benne.
- A felkínált eszközöket készségszinten kezelik, élményeiket a vizuális nyelv segítségével is ki tudják fejezni
- A megismert technikákat változatosan, kombinálva és egyre nagyobb önállósággal alkalmazzák.
- Bátran használják és keverik a színeket.
- Az emberábrázolásban megjelennek a részletek.

- Tevékenyek, ötletesek a téralkotásban.
- Örömeiket lelik saját – és társuk alkotásaiban.

4.1 Tématervek

3-4 éves gyermekek rajzolás, mintázás, festés, kézimunka lehetőségei

Képkotáshoz témajavaslatok

Nyomhagyás különböző felületen: homok, gyurma

Ismerkedés a krétával, zsírkrétával

Ismerkedés a festékekkel, ecsettel. Ecsetfogás, mosás, törlés elsajátítása.

Festés ujjal, vastag ecsettel

Nyomatkészítés változatos formák felhasználásával /termések, láb- és kéznyomat stb./

Ismerkedés a filctollal /vastag filctoll használata/

Dúctechnikával festéknyomat készítés

Képi elemek egymáshoz rendelése /fa-levél, autó-kerék, stb./

Foltképzés nagyméretű papíron

Díszletfestés bibliai jelenetekhez

Bibliai történetek közül, a kedvelt történetek ábrázolása többféle technikával: ragasztás, festés, rajzolás

Emberábrázolás

Plasztikai munkák készítéséhez témajavaslatok

Gyurma, agyag díszítése kavicsal, magvakkal stb.

Formaképzés gyurmából

Agyagforma felületének kitöltése

Személyes élmények kifejezése

Építéshez témajavaslatok
Téralakítás dobozokkal, bútorokkal stb. Különböző formák sorakoztatása – ritmus térbeli kifejezése – kerítés, házsor stb. Térbeli alakzatok létrehozása, díszítés: szalagokkal, zászlókkal stb.

Kézimunkához témajavaslatok
Origami technika segítségével egyszerűbb formák létrehozása Bábkészítés összerakással, ragasztással Újra papír felhasználásával domborműkészítés Formalétrehozás formavezetéssel

4-5 éves gyermekek rajzolás, mintázás, festés, kézimunka lehetőségei

Képalkotáshoz témajavaslatok
Színek, formák létrehozása rajzolással, festéssel Képalakítás festéssel Mozgás ábrázolása rajzolással Ismert formák, színek összefuttatása Montázskészítés színes képekből, papírokból Viaszrajz készítése karcolással

Plasztikai munkák készítéséhez témajavaslatok
Mintázás nyújtással, rárakással, díszítéssel Formaképzés gipszöntéssel, díszítés festéssel Térrészek berendezése saját készítésű tárgyakkal: orvosi rendelő, zöldségbolt stb. Makett készítése saját készítésű tárgyakkal, formákkal Építés homokból más anyagok kombinálásával

Kézimunka témajavaslatok
Szimmetrikus formák készítése: sárkány készítése Fonás természetes anyagokból: gyermekláncfű, stb. Természetes téri elemek díszítése Bábkészítés természetes anyagokból Füzérek készítése, fűzés technikájának gyakorlása Természetes téri elemek összeillesztés, kötözése

5-6 éves gyermekek rajzolás, mintázás, festés, kézimunka lehetőségei

Képzőművészeti témajavaslatok
<p>Környezet alakítása az évszak jegyében (évszak projektek) Sokféle forma cselekményszerű ábrázolása: színes ceruzával, zsírkrétával, filctollal Elképzelések, saját ötletek megjelenítése változatos technikákkal Képzőművészeti festéssel Cselekményábrázolása – bibliai történetek – sajátos gyermeki kifejező módon Képzőművészeti kollázs: különböző színű papírok vágása, ragasztása Testrészek, emberfigurák ábrázolása</p>
Plasztikai munkák készítéséhez témajavaslatok
<p>Formaképzés tésztából: mézeskalács, só-liszt gyurma, stb. Kasírozás technikájának gyakorlása Szoborkészítés mozgás kifejezésével Bibliai történet szereplőinek megjelenítése Karakteres formák készítése rajzolással, festéssel, ragasztással</p>
Építéshez témajavaslatok
<p>Ház, város stb. építése Megfigyelt forma beképezése („A mi templomunk”) Azonos témán belül a formák gazdagítása</p>
Kézimunka témajavaslatok
<p>Ujjbáb készítése Koszorú díszítése Gyertya – és szappanöntés technikájának gyakorlása Terítő vágása, díszítése Szövés technikájának gyakorlása Gombvarrás textilre, papírra Emberábrázolás: bábkészítéssel</p>

5. Mozgás

Cél:

Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó mozgásos játékok, a gyermek pszichomotoros készségeinek és képességeinek alakítása céljából, es egyben a fejlődés eszközeként is szolgál. Sokszínű változatos, örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formák, játékok használatával elősegíteni az óvodás gyermek

természetes hely-, helyzetváltató, finommotoros készségének fejlődését, a mozgáskoordináció intenzív szakaszának fejlesztését. Mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek (erő, állóképesség) fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait. Szabad játék kereteibe végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldás fejlődésére. A szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Feladat:

- Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása.
- Testi képességek, fizikai erőlet fejlesztése. mozgáskészség folyamatos alakítása (motoros képességek fejlesztése: erő, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képességek, testséma nagy- és finommozgások fejlesztése).
- Megvalósítása szabad játékban, mozgásos tevékenységben, mindennapos testnevelés által történik.

A fejlődés várható eredménye:

- Szeretik és igénylik a mozgást.
- A csoportszobában, az udvaron, a szabadban is önállóan megtalálják azokat a lehetőségeket, amelyek élvezetet nyújtanak számukra.
- Szabálytudatuk fejlődik: betartják a szabályokat, vigyáznak önmagukra és társukra.
- Törekcsenek a mozdulatsorok, gyakorlatok esztétikus végrehajtására.

- Növekszik teljesítőkéességük, mozgásuk összerendezettebb, ügyesebb lesz.
- Cselekvőképességük egyre gyorsabb, mozgásuk egyre kitartóbb, erősödik akaraterejük
- Megismerik saját képességeik lehetőségeit és határát.
- Környezetükben segítségre szoruló társakkal szeretettel, együttérzéssel törődnek.

5.1 Tématervek

3-4 évesek mozgásos tevékenységének anyaga

Futás megindítása, illetve megállítása Játék: Forgójáték
Futás feladatokkal – átlépéssel – Játék: Mókusok, fel a fára!
Futás feladattal – tárgyhordással – Játék: Autósjáték
Természetes támaszgyakorlatok, csúszás közben, ülésben, különböző helyen (talajon, padon) Játék: Kakasfogó
Csúszás hason Játék: Fókavadászat
Természetes támaszgyakorlatok: kúszós talajon, padon, asztal alatt Játék: Baglyok
Szökdelések Játék: Kiscsikók
Egyensúlyozó gyakorlatok, pl.: padlóra ragasztott papír csíkon vagy padon Játék: Repülőgépek
Gurulás a test hossz tengelye körül Játék: Terpeszfogó
Dobásgyakorlatok babzsákkal Játék: Kincskereső
Sorozatugrások Játék: Verébfogó
Dobásgyakorlatok labdával Játék: Labdaérintő

4-5 évesek mozgásos tevékenységének anyaga

Futás nehezítése – átfutásokkal – Játék: Futás a karikák körül
Futás fel- és lelépéssel Játék: Kinn a bárány...
Futás átbújással Játék: Macska–egér fogó
Szökdelések páros és egy lábon Játék: Kakaskergető
Dobásformák: hajítás helyből távolba Játék: Falánk oroszlán
Hajítás vízszintes célba Játék: Sóbálvány
Egyensúlygyakorlatok vízszintes és rézsútos eszközön Játék: Csákófogó
Függésgyakorlatok bordásfalnál Játék: Tűz – Víz – Repülő
Függés, egyensúly és támaszgyakorlatok Játék: Hármás cica
Szökdelések páros lábról páros lábra, egy lábról egy lábra Játék: Sorverseny
Helyből távolugró verseny Játék: Kelj fel Jancsi!
Hajítás függőleges célba Játék: Páros fogó
Egyensúlyérzék fejlesztése – felfordított padon – Játék: Váltóverseny
Gurulás a test hossz tengelye körül Játék: Húzz, húzz engemet!

5-6 évesek mozgásos tevékenységének anyaga

Futás elindítása, megállítása Játék: Labdagurító
Futás feladattal – tempó és irányváltással – Játék: Labdacica
Futás átbújással Játék: Féllábas fogó
Futás hullámvonalban Játék: Kendőlopó
Egyensúlyozó járás felfordított padon Játék: Állatmozgások utánzása (verébszökdelés, nyusziugrás, stb.)
Természetes támaszgyakorlatok szeren és talajon Játék: Mókusok, ki a házból!
Talajtorna eleme: gurulás a test hossz tengelye körül Játék: Nyuszifogó
Szökdelés páros és egy lábon Játék: Komámasszony, hol az olló?
Ugrások akadályon át, vagy felugrás valamire és leugrás Játék: Tűz – Víz – Repülő
Különböző futásformák: futás iramváltoztatással Játék: Alagút
Távolba ugrások játékos gyakorlása: homokgödörbe ugrás Játék: Akadályverseny
Dobóformák: hajítás, helyből távolba Játék: Akadályverseny
Labdagyakorlatok, labdavezetés Játék: Ragadd meg!
Kézenállás előkészítő gyakorlata Játék: Burgonyaültetés
Függeszkedés, függeszkedve haladás Játék. Székfoglaló
Gurulóátfordulás előre Játék: Gyertek haza, ludaim!

6. A külső világ tevékeny megismerése

Cél:

A gyermek aktivitása, és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet, formai, téri, mennyiségi viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakul a természethez, ez emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúrája értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeibe alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat alakul ítélőképessége, fejlődik tér – sík – és mennyiségszemlélete.

Feladat:

Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket, a spontán és szervezett tapasztalat – és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességének fejlődését, a kortárt kapcsolatban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformáló alapozására, alakítására.

6.1 Tématervek

3-4 éves gyermekek külső világ megismerése

Ősz projekt

	Matematikai tapasztalatok
1. Az őszi évszak szépségei / megfigyelés	Térbeli kiterjedés (kisebb-nagyobb)
2. A mi óvodánk / A mi templomunk	Halmazképzés (szín, forma,), Geometriai formák
3. Őszi vásárfia / Növény és termésgyűjtés	Mennyiség fogalmak gyakorlása
4. Őszi színek, formák / Szüret	Sorba rendezés (legkisebb...)
5. Őszi kert / Gally és levélgyűjtés	Több – kevesebb – ugyanannyi
6. Őszi album készítése / Levélgyűjtés	Színek csoportosítása
7. Reformáció ünnepe / Luther rózsza	Szimmetrikus formák létrehozása
8. Márton nap / Lampionok készítése, Lampionos felvonulás	Matematikai relációk gyakorlása, több – kevesebb - ugyanannyi

Tél projekt

1. A téli évszak szépségei / megfigyelés	Forma csoportosítás
2. Advent / Gyertyagyűjtés / Koszorúkészítés	Kör tulajdonságainak megismerése
3. Mikulás várás / Levél a Mikulásnak	Halmazképzés
4. Karácsony / Templomi karácsony	Térbeli relációk – testek, síkidomok megfigyelése -
5. Madárgondozás / Madárkalács	Ellentétpárok (hideg-meleg)
6. A tél örömei / Szánkó, korcsolya	Számosság
7. Vízkereszt / Karácsony öröme	Sorba rendezés (előtte, utána)
8. Farsang / Maszkabál	Miből van több/kevesebb?

Tavaszi projekt

1. A tavasz szépségei / megfigyelés	Matematikai különbségek és azonosságok észrevétele, új halmaz képzés több szempont alapján
2. Tavasz hírnökei / fák, virágok	Számolás
3. Március 15. / zászlókészítés	Térbeli kiterjedések létrehozása, tapasztalatgyűjtés
4. Március 22. Víz / élő víz	Ellentétpárok: folyékony - szilárd
5. Húsvét / Ünnepi készülődés / Tojásfestés	Matematikai sorozatok létrehozása
6. Április 22. Föld / Teremtés	2-3 elemből álló halmaz létrehozása
7. Anyák napja / család	Összehasonlítás, összemérés gyakorlása
8. Gyermeknap / buborékfújás	Számlálás, becslés
9. Pünkösöd / Pünkösöd színei / Pünkösdi rózsza	Adott szempont szerint halmaz létrehozása

4-5 évesek külső világ tevékeny megismerése

Ősz projekt

	Matematikai tapasztalatok
1. Az őszi évszak szépségei / megfigyelés	Szimmetria, asszimetria
2. Az én csoportom / Az én templomom	Alacsony-magas
3. Szeptember 23. Takarítás világnapja / Plakát	Becslés, számlálás
4. Október 4. Állatok világnapja / Noé bárkája	Csoportosítás
5. Őszi szüret / Emberek tevékenysége	Gömbbel való ismerkedés
6. Őszi kert / A mi udvarunk	Szimmetrikus formák
7. Reformáció ünnepe / Luther rózsza	Színek ellentéte: sötét-világos
8. Márton nap / Libás játékok játszása	Számlálás gyakorlása

Tél projekt

1. A tél szépségei / megfigyelés	Ellentétek
2. Advent / A gyertya fénye / világosság	Párosítás
3. Mikulásvárás / Jócselekedetek gyűjtése	Sorszámlálás
4. Karácsony / Jézus születése / Testvérszületés	Számlálás 6-os számkörben
5. Madárgondozás / Madárkalács / Madáretetés	Mennyiségek, matematikai viszonyok közötti összefüggések
6. Tél örömei / Játékok, hóemberépítés / fagyás	Halmaz elemeinek egyesítése, elvevése
7. Vízkereszt / Kedves emlékeim karácsonyról	Számlálás, becslés
8. Farsang / állarc, szemüveg / testrészek	Több – kevesebb – ugyanannyi

Tavaszi projekt

1. A tavasz szépségei / megfigyelés	Térbeli relációk kifejezése
2. A tavasz színei / virágok, termések	Rész-egész viszonyrendszere
3. Március 15. / Kokárdakészítés, színek	Természetes számsor számainak növelése
4. Március 22. Víz világnapja	Ellentétpárok
5. Húsvét / Virágzó életfa / Öröm ének	Térbeli kiterjedések kifejezése
6. Április 22. Föld világnapja / virágültetés	Mérés, összemérés, térfogat
7. Anyák napja / ajándék / szeretet	Szimmetria gyakorlása
8. Gyermeknap / Papírsárkány készítés	Síkidomok megfigyelése
9. Pünkösd / pünkösd előkészületek / pünkösd ünnep	Halmazműveletek végzése

5-6 évesek külső világ tevékeny megismerése

Ősz projekt

	Matematikai tapasztalatok
1. Az őszi évszak szépségei	Mennyiségek közötti kapcsolat
2. A test részei / Ez vagyok Én!	Matematikai összefüggések
3. Szeptember 23. Takarítás világnapja	Tulajdonságok összehasonlítása
4. Október 4. Állatok világnapja / Állatvédelem	Csoportosítás, osztályzás, válogatás
5. Őszi szüret / A szőlő részei	Gömb és tulajdonságai
6. Őszi kert / Levél és gally gyűjtés	Mennyiségismeret bővítés
7. Reformáció ünnepe / Luther rózsza	Szín és forma megfigyelés
8. Márton nap / Meghívó a Lampionos ünnepre	Ellentétpárok képzése, kevés-sok, világos-sötét

Tél projekt

1. A tél szépségei / megfigyelés	Tárgyak szétválogatása
2. Advent / Gyertyagyűjtés / Meleg és fény	Számlálás, becslés
3. Mikulás / Jó és rossz cselekedetek	Párosítás
4. Karácsony / Angyal / Jézus születése	Számsorozat létrehozása
5. Madárgondozás / Madárkalács készítés	Halmazműveletek
6. Téli örömök a hóban / Játék, kisélet	Elemekből csoportok létrehozása
7. Vízkereszt / Az Én élményem	Matematikai relációk
8. Farsang / állarc kasírozással	Mennyiségek bontása két vagy több halmazra

Tavaszi projekt

1. A tavasz szépségei / megfigyelés	Mennyiségek bővítése
2. Tavaszodik / A természet változása	Számlálás, becslés
3. Évszak óra / A négy évszak kapcsolata	Ellentétek, összefüggések
4. Március 15. / Dalok, versek / ünneplés	Számnevek gyakorlása
5. Március 22. Víz világnapja / Vizes játékok	Válogatás, csoportosítás
6. Húsvét / jelentése / Tavaszfüzér készítése	Halmaz elemeinek csoportosítása
7. Április 22. Földnap / palántázás	Térfogat, átmérő megértetése
8. Anyák napja / Ajándék / Önarckép	Szimmetria gyakorlása
9. Gyermeknap / Lufi fújás / Levegő	Több – kevesebb - ugyanannyi
10. Pünkösöd / Pünkösdi rózsza, színek	Számolás, számosság

7. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű sajátos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusoknak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, környezet-, növény – és állatgondozás. A munkavégzéshez szükséges attitűdök kialakítása. A saját és mások tevékenységének elfogadására, elismerésére nevelés. A felelősségtudat, segítőkészség felébresztése. Az ember tevékenysége több mint öfenntartás. Istenhez hasonlóan alkotásra képes. Ennek örömét a gyermek is átélheti a maga szintjén, ha létrehozhat valamit, ha kedve szerint alakíthatja a felnőtt segítségével környezetét.

Örömmel és szívesen végzett tevékenység, melyben alakulnak a munkavégzéshez szükséges attitűdök.

Feladat:

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés várható eredménye:

- Az önmagukkal kapcsolatos minden tevékenységet önállóan végzik.
- Közös munkát önként vállalják, pontosan teljesítik.
- Naposi teendőket önállóan, igényesen végzik.
- Az egyéni megbízásokat szívesen teljesítik.
- Észreveszik, ha társaiknak felnőtt segítségére van szüksége.

- Megtanulják az eszközök balesetmentes, helyes használatát.
- Igényük van a környezetük rendjének megtartására.
- Óvják, védik és gondozzák környezetükben élő növényeket, állatokat.
- A alkotómunka megtapasztalt örömeivel készülnek az iskolai feladatokra.

7.1 Tématervek

3-4 évesek munkatevékenysége
<ul style="list-style-type: none"> • Az óvodapedagógus irányításával részt vesznek kisebb munkafolyamatokban: eszközök összerakása, növénygondozásban stb.

4-5 évesek munkatevékenysége
<ul style="list-style-type: none"> • óvodapedagógus irányításával történő munka • naposi munka folyamatos bevezetése

4-5-6 évesek munkatevékenysége
<ul style="list-style-type: none"> • óvodapedagógus irányításával történő munka • naposi munka • növénygondozás, kisebb megbízatások • környezetük tisztántartása

8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

PROJEKT = életegység	
Tartalmi ismérvek	Gyakorlati megvalósítás
1. Probléma többoldalú megközelítése. A gyermeket közvetlenül érintő, mindennapi életben felmerülő probléma.	1. Témakör keresése, megfogalmazása.
2. Tevékenységorientált. Nem passzív szemlélő, cselekvő részese a megismerő folyamatnak, minél több tevékenységforma, munkavégzés jellemzi.	2. Tervkészítés. Témakör, altémák, tevékenységek.
3. Valóságos feladat, élethelyzetekben tanulás.	3. Témakör integrált lehetőségeit változtatjuk.
4. Integrálja az egymáshoz kapcsolódó ismereteket.	4. Források feltárása, mozgósításuk megszervezése.

Nem foglalkozási ágakra tagoltan ismerteti meg a gyermeket a világgal, hanem összetartozó, integratív tartalmakkal.	Családok, helyszínek, élmények.
5. Ötvöződik a gyermek tevékenységében, nem különülnek el egymástól.	5. Projekt véglegesítése. <ul style="list-style-type: none"> • Ki mit vállal? • Komplexitást segítő eljárások. • Szocializációs feladatok. • Játék, anyanyelvi fejlesztés lehetőségei.
6. Mikrocsoportos közegben kooperálnak, ezáltal hatékonyabb a kommunikáció.	6. Mindig van produktum a projekt végén tárgyakban, eszközökben, ami az élményeket, ismereteket tartósítja.
7. Több nap vagy hét folyamán teljesedik ki, s közben változik, bővül a gyermekek újabb elképzeléseivel.	7. Szervezeti és időkeret Az időkeret alakítása, a gyermekek egyéni és életkori valamint a helyi sajátosságok, igények, lehetőségek figyelembe vételével történik. Egy téma köré csoportosított ismeretet, élményt dolgoz fel. A tevékenységek kombinálása során: a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait, egyházi esztendő eseményeit, személyi feltételeket, a szabad játék hangsúlyát, az évszakok váltakozását vettük figyelembe.
8. A környezet külső megjelenésében is tükröződik a projekt szellemisége, amely a gyermeki produktumban nyilvánul meg.	

Cél:

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Feladat:

A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának elősegítése.

A fejlődés várható eredménye:

- A gyermeket a tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulásra
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés tartalma, egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- Megjelenik a szándékos figyelem, fokozatosan növekszik terjedelme, megosztása,

átvitele

- Elemi fogalmi gondolkodás kialakulóban van

9. Testnevelés

Célunk: az egészségmegőrzésen túl a természetes mozgáskedv fenntartása, a mozgás megszerettetése. A mozgás a gyermekek számára pozitív élményt nyújt, és újabb cselekvésre készíteti őket. Szeretnénk, ha a mozgás a gyermekek természetes igénye lenne a későbbiek folyamán is. Küldetésünk az óvodás korú gyermek szervezetének, testi képességeinek sokoldalú fejlesztése.

Feladataink:

Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása

Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése. Mozgáskészség folyamatos alakítása (motoros képességek fejlesztés: erő, gyorsaság, állóképesség, koordinációs képességek, testséma- nagy és finommozgások fejlesztése)

Mozgáson keresztül szociális képességek fejlesztése (társakhoz való alkalmazkodás, szabály és feladattudat alakulása, együttműködő- és tolerancia képességük fejlesztése.)

A mozgásfejlesztés területei:

1. Szabad játékban, a gyermek spontán, természetes mozgása közben.
2. A konkrét fejlesztést szolgáló kötelező testnevelés foglalkozásokon.
3. Mindennapos testnevelés

1. Mozgásfejlesztés a szabad játékban:

A mozgás sokoldalú tevékenység, jelen van a szervezett foglalkozásokon, a mindennapos mozgáson túl a játékban, a különböző nevelési területeken, a gondozási és önkiszolgáló tevékenységben. A játék során (csoportszobában ill. udvaron) igyekszünk megfelelő helyet, eszközöket és időt biztosítani mozgásra, mozgásos játékok gyakorlására. Feltételeink jónak mondhatók, ugyanis egy jól felszerelt tornaszoba áll az óvodánk rendelkezésére, amelyet a nap bármely időszakában használhatnak a gyerekek. Az udvari játéktevékenységhez is

korszerű, fából készült, esztétikus mozgásfejlesztő játékok állnak gyermekeink rendelkezésére. Ezek a játékok nagymértékben elősegítik a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztését. Lehetőség szerint sokat vagyunk a szabadban. Fűves-, gumitéglás- és betonos talaj egyaránt rendelkezésünkre áll, amely jó lehetőséget biztosít az edzésre, állóképesség növelésére. A szereken minimális korlátozással hagyjuk kísérletezni a gyerekeket, állandó felügyelet mellett.

2. Mozdásfejlesztés a kötelező foglalkozásokon:

A foglalkozások levezetésénél maximális lehetőséget nyújtunk, hogy mindenki egyéni tempójában gyakorolhasson, nagy hangsúlyt fektetünk a differenciált feladatok adására. A testnevelés foglalkozások anyagának összeállításánál a gyermekek természetes mozgását vesszük alapul. A játékot és játékosságot alapvető eszközként alkalmazzuk a testnevelésben. A játék egy foglalkozáson belül sokszor megjelenik a feladattól függően hol mint cél, hol mint eszköz. Az egyes foglalkozások megtervezésénél figyelembe vesszük a csoport általános fejlettségét, fejlődési ütemüket.

A szervezett foglalkozásokon lehetőség van a fejlesztő program feladatainak fokozatos megvalósítására. A mozgásfejlesztés minden feladata beépíthető a kötelező foglalkozásokba. A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák (pl.: szabálytudat kialakulása) és a szociális képességek is fejlődnek. Az észlelés területéről is beépíthető a foglalkozásokba az alaklítás, a kinesztetikus mozgásészlelés, térészlelés, térirányok fejlesztése. A verbális fejlesztő programból a testrészek, mozgások, téri irányok pontos és gyakori megnevezésére van mód. A foglalkozások tervezésénél fontos, hogy a fejlesztő feladatok természetesen illeszkedjenek a testnevelés anyagába.

3. Mindennapos testnevelés

Az óvodai testnevelés szerves része. Minden csoportban naponta legalább egyszer 10-20 perc időtartammal. Lehetőség szerint szabadban végezzük. Sáros, esős időszakban, a tornaszobában nyitott ablaknál. Anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, amelyen a gyerekek szívesen és örömmel vesznek részt. Igénnyé és szokássá válhat a rendszeres mozgás. A vidám hangulatban végzett játékok kiváló lehetőséget nyújtanak a jó társas kapcsolatok alakulásához is. A játékok során fejlődik vizuális és verbális memóriájuk, szabálytudatuk valamint gyarapodik szókinésük. A mindennapos testnevelés során szívesen alkalmazzuk a lelki

nevelés során tanult mozgással kísért énekeket, mondókákat.

Feladataink a gyermekek életkora szerint

3-4 éves korosztály:

Kiemelt feladat a nagymozgások fejlesztése. A testnevelés anyaga a természetes nagymozgásokat tartalmazza (különböző járások, futások, kúszás, mászás). Jól alkalmazható a testséma fejlesztő program, a gyermekek a legtermészetesebb módon ismerkedhetnek meg a saját testrészeikkel, és azok funkcióival.

4-5 éves korosztály:

Kiemelt feladat a téri mozgások megismerése (különböző irányokból, különböző formák bemozgása). A mozgásfejlesztésnél előtérbe kerül még az egyensúlyérzék fejlesztése, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése is nagy hangsúlyt kap. Kiemelt feladat az oldaliság tanítása. Rendszeresen használjuk a jobb, bal, előre, hátra stb. kifejezéseket. Az észlelés fejlesztése is megjelenik már, de még nem kiemelt feladatként.

5-6-7 éves korosztály:

Kiemelt feladat az térészlelés fejlesztése. Ebben az életkorban sok feladatot kell tervezni az alaklátásra és formaállandóságra. Új feladat a finommotorika fejlesztése. Nagyon lényeges fejlesztési terület, mert a finommotoros koordináció az írás megtanulásának feltétele. (pl. a tornaszerek különböző fogásmódjával.) Jó lehetőség nyílik a keresztcsatornák fejlesztésére, mivel a bemutatott gyakorlatokat látják, hallják és elvégzik azokat.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén

- Szeretik és igénylik a mozgást.
- A csoportszobában, az udvaron, a szabadban önállóan is megtalálják azokat a mozgáslehetőségeket, amelyek élvezetet nyújtanak számukra.
- Betartják a szabályokat, a balesetek elkerülése érdekében, vigyáznak önmagukra, és társaikra.
- Töreksenek a gyakorlatok pontos, esztétikus végrehajtására. (gimnasztika)
- Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebb, ügyesebb, megfelelő ritmusúvá válik.
- Cselekvőképességük egyre gyorsabb, mozgásuk egyre kitartóbb, erősödik akaraterejük. Megismerik saját képességeik lehetőségeit és korlátait.

